

	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Кафедра економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи	
---	--	---

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 27 серпня 2025 р.

Назва курсу	Проектний аналіз
Викладач	Ірина ЖУРИЛЮ, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи
Контактний телефон викладача	+38(050)457-54-38
E-mail:	zhuriloiv@gmail.com
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Обсяг та ознаки дисципліни	Нормативна дисципліна, змістовних модулів – 3. Форма контролю: екзамен. Загальна кількість кредитів – 5, годин – 150, у т.ч. лекції – 28 годин, практичні заняття – 28 годин, самостійна робота – 64 годин. Формат: очний (Offline / Face to face) / дистанційний (Online) Мова викладання: українська
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram, WhatsApp за домовленістю
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні, разом із тим ефективність вивчення і засвоєння дисципліни підвищиться, якщо здобувач попередньо опанував такі дисципліни, як: основи економічної теорії, маркетинг, фінанси, гроші і кредит, бухгалтерський облік, менеджмент, економіка та організація інноваційної діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Проектний аналіз» – формування у здобувачів комплексу знань з методології аналізу проектних рішень, розробки й обґрунтування проектів для задоволення суспільних і особистих потреб в умовах обмеженості ресурсів, способи та засоби залучення ресурсів для реалізації цих проектів.

Завдання дисципліни «Проектний аналіз» спрямовані на формування у здобувачів:

– теоретичних знань, а саме: ознайомлення з основними концепціями, методами і підходами, які використовуються у світовій практиці при аналізі проектних рішень, понятійним апаратом цього процесу; отримання системного уявлення про методи оцінки проектів, способи і засоби залучення ресурсів для їх реалізації та механізмів управління ними;

–практичних навиків щодо виявлення найважливіших проблем, пов'язаних з реалізацією проєктів на національному, регіональному, галузевому та місцевому рівнях; застосування на практиці аналітичних навиків, інструментарію, потрібного для розробки, аналізу, експертизи та реалізації проєктів.

2. Результати навчання (компетентності)

Відповідно до вимог освітньої програми «Економіка підприємства» спеціальності 051 – «Економіка» у результаті вивчення дисципліни «Проектний аналіз» здобувач повинен виробити ключові компетентності, зокрема:

1. Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької та торговельної діяльності, зокрема з управління комерційною діяльністю у сфері виробництва, послуг та торгівлі, або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2. Загальні компетентності (ЗК):

–ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

–ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

–ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

–ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

–ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

–ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

–ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

–ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

3. Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

–СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

–СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

–СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

–СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

–СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

–СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

–СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

–СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

–СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків

4. Програмні результати навчання:

–ПРН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

– ПРН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

– ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

– ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

– ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

– ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

– ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

– ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

– ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

– ПРН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

– ПРН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

– ПРН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

– ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

– ПРН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

– ПРН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

– ПРН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

– ПРН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

При організації освітнього процесу в ЦНТУ здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до таких нормативних документів, як: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

4. Програма навчальної дисципліни

Назва та зміст теми	Кількість годин	Завдання
Модуль 1. Основні складові проектного аналізу		
Тема 1. Проектний аналіз як навчальна дисципліна Поняття проекту. Різноманітність поглядів вчених-економістів на предмет проектного аналізу та методологічні підходи до його характеристики. Сутність мета та завдання проектного аналізу. Основні складові проектного аналізу: концепція проекту; фази та стадії життєвого циклу проекту; принципи проектного аналізу; критерії відбору й оцінки проектів; аспекти проектного аналізу (аналіз ринку, технічний, інституційний, екологічний, соціальний, фінансовий та економічний аналіз). Відмінність проектного аналізу від бізнесу-планування й інвестиційного менеджменту. Концепція проектного аналізу як набір методичних принципів та способів урахування аспектів проекту (технічних, технологічних, фінансових, економічних, соціальних, екологічних та ін.). Поняття цінності проекту. Проектний аналіз як складова системи управління проектом. Принципи альтернативності, обумовленості, маржинальний принцип (прирісної природи), принцип порівняння «з проектом» та «без проекту», принцип визначення строку початку і завершення проекту, принцип системності, орієнтація на стратегію розвитку підприємства (країни, регіону, галузі).	Л – 1 ПЗ – 1 СР - 1	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань. 3. Розв’язання практичних задач. 4. Виконання індивідуального завдання
Тема 2: Концепція проекту Ознаки проекту (спрямованість на досягнення цілей та результатів; координоване виконання взаємопов’язаних дій; обмежена тривалість з визначеним початком і кінцем). Відмінність проекту від виробничої системи або бізнес-процесу. Різноманітність визначень терміну «проект» в залежності від вирішуваних завдань. Проект з позицій системного підходу. Поняття проекту, інвестиційного проекту, програми. Основні ознаки проекту: кількісна вимірність; часовий горизонт дії; цільова спрямованість; життєвий цикл проекту; системне функціонування проекту, елементний склад; існування у певному зовнішньому середовищі. Види проекту залежно від взаємовпливу: незалежні; альтернативні; обумовлені; заміщуючі; синергічні. Класифікація проектів: за класом проекту (монопроект, мультипроект, мегапроект); за типом проекту (технічні, організаційні, економічні,	Л - 2, ПЗ - 1 СР - 4	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань. 3. Розв’язання практичних задач.

соціальні, змішані); за видом проекту (інвестиційні, інноваційні, дослідження і розвитку, освітні, комбіновані); за тривалістю проекту (короткострокові, середньострокові, довгострокові); за масштабом проекту (дрібні, середні, великі, дуже великі або міждержавні, міжнародні, національні, міжрегіональні та регіональні, міжгалузеві та галузеві, корпоративні, відомчі, проекти окремого підприємства; за складністю (прості, складні та дуже складні). Зовнішні фактори (політичні, економічні, соціальні, правові, науково-технічні, культурологічні, природні та екологічні, інфраструктурні. Фактори найближчого оточення проекту (сфери фінансів, збуту, виробництва, матеріального забезпечення, інфраструктури, керівництво підприємства). Внутрішнє середовище проекту (економічні, соціальні умови, стиль керівництва проектом, організація проекту, методи та засоби комунікації). 5. Учасники проекту. Процес визначення складу учасників проекту. Функції учасників проекту (ініціатора, замовника, інвестора, керівника, команди проекту, контрактора, субконтрактора, проектувальника, генерального підрядника, постачальників, ліцензорів, органів влади, власника земельної ділянки, виробника кінцевої продукції проекту, споживачів кінцевої продукції, інших учасників).		
Тема 3. Життєвий цикл проекту Етапи простого ЖЦ проекту. Поняття та фази ЖЦ проекту: передінвестиційна, інвестиційна, експлуатаційна. Передінвестиційна фаза проекту. Її сутність та стадії (ідентифікації, підготовки проекту, розробки та експертизи, розробки проекту, експертизи проекту, детального проектування). Сутність інвестиційної фази та її стадії (підготовки і проведення тендерів, інженерно-технічного проектування, будівництва, виробничого маркетингу, набору і навчання персоналу, здачі в експлуатацію і пуску підприємства). Сутність експлуатаційної фази та її стадії (виробничої експлуатації, заміни та оновлення, розширення та інновації, заключної оцінки проекту)..	Л – 2 ПЗ – 2 СР - 5	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань. 3. Виконати практичні завдання
Тема 4. Концепція альтернативної вартості. Встановлення цінності проекту як різниці між розміром вигід та витрат. Методика розрахунку додаткових вигід і затрат. Модель оцінки додаткових вигід. Модель оцінки додаткових витрат.	Л - 2 ПЗ - 2 СР - 4	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань. 3. Розв'язання

Сутність та методика оцінки неявних вигід і витрат передбачає. Застосовувані прийоми: визначення цін товарів і послуг споріднених ринків; непряма оцінка гіпотетичного ринку; максимальна-мінімальна величина. Концепція альтернативної вартості. Сутність альтернативної вартості проєкту. Визначення альтернативної вартості землі. Приклади вигід, що отримують в результаті реалізації проєкту. Класифікаційні ознаки витрат: за можливістю відображення у бухгалтерській звітності: зовнішні (бухгалтерські або явні) та внутрішні (неявні); за ступенем динамічності витрат в залежності від зміни обсягів виробництва (постійні, змінні); за періодом здійснення (довгострокові, короткострокові); за способом віднесення затрат на одиницю продукції (прямі, непрямі, середні, граничні); за походженням витрат (операційні, фінансові); за можливістю розподілу (індивідуальні, комплексні, пропорційні, непропорційні).		практичних задач.
Тема 5. Цінність грошей у часі Поняття майбутньої і теперішньої вартостей. Ставка процента. Поняття простого і складного проценту. Дисконтування і компаундування. Теперішня і майбутня вартість. Поняття анuitету. Номинальна та реальна процентні ставки. Їх сутність і визначення. Поняття інфляційної премії. Непослідовність у використанні процентних ставок. Сценарії різних варіантів співвідношення номінальної ставки процента з темпом інфляції. Фактори, які впливають на вартість грошей: дохідність інвестицій, величина і темп інфляції, ризик, пов'язаний з інвестиціями. Види інвестицій і відповідний розмір процентної ставки.	Л - 2 ПЗ - 2 СР - 4	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань. 3. Розв'язання практичних задач.
Тема 6. Грошовий потік Поняття грошового потоку (ГП). Визначення грошового потоку з активів на основі визначення операційного потоку грошей, капітальних витрат і приросту чистого робочого капіталу. Сутність операційного ГП. Позитивний ефект амортизаційних відрахувань. Загальний грошовий потік з активів. Грошовий потік акціонерам і кредиторам. Підсумок двох методів розрахунку грошового потоку. Проектний грошовий потік та його розрахунок. Обумовлені (доречні) грошові потоки. Принцип незалежності. Додатковий грошовий потік проєкту. Можливі приклади додаткових грошових припливів та відтоків від реалізації інвестиційного проєкту.	Л – 2 ПЗ – 3 СР - 4	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань.

Модуль 2. Оцінка проектних рішень на основі розрахункових показників		
Тема 7. Стандартні та неформальні критерії оцінки ефективності проектних рішень Критерії проектних рішень. Обумовлення початкового року здійснення проекту. Вибір моменту часу для дисконтування потоків грошових коштів. Принципи оцінки ефективності проектних рішень. Система аналітичних показників для визначення прийнятності інвестицій. Основні фінансові критерії оцінки ефективності проектних рішень. Показник чистої теперішньої вартості (ЧТВ), його сутність, методика визначення, переваги. Коефіцієнт вигоди-затрати, його сутність та найбільш прийнятні умови застосування. Внутрішня норма дохідності (сутність, методика визначення, переваги і недоліки застосування). Залежність величини ЧТВ від значення ставки дисконту. Показник строку окупності інвестицій. Критерій еквівалентного ануїтету. Ефективність витрат. Рентабельність інвестицій. Критерій Бруно. 3. Фінансовий профіль проекту. Фінансовий профіль проекту, побудований з нарощуванням підсумком і без нарощуваного підсумку. Фінансовий профіль чистої теперішньої вартості.	Л - 3 ПЗ - 41 СР - 5	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань. 3. Розв'язання практичних задач.
Тема 8. Динамічний аналіз беззбитковості проекту Управління структурою витрат за проектом. Мета проведення аналізу беззбитковості у рамках проектного аналізу. Змінні, постійні і загальні витрати. Графік залежності витрат від обсягу виробництва. Основні цілі аналізу беззбитковості. Припущення, якими користуються при проведенні аналізу беззбитковості. Поняття точки беззбитковості. Визначення бухгалтерської точки беззбитковості. Графічне зображення залежності між операційними грошовими потоками і обсягом продажу. Визначення обсягу продажу, необхідного для досягнення заданого грошового потоку. Використання даного підходу для визначення бухгалтерської, готівкової і фінансової точок беззбитковості. Сутність, значення та особливості використання операційного левериджу у проектному аналізі. Вплив його зміни на зміну операційного грошового потоку і чистої теперішньої вартості. Особливості прийняття рішень в умовах динамічних змін. Можливі сценарії майбутніх подій та заходи, які потрібно буде вжити у тій чи іншій ситуації. Класи подій: розширення	Л - 2 ПЗ - 2 СР - 4	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань. 3. Розв'язання практичних задач.

виробництва, відмова від проекту, очікування, здійснення проектів для дослідження можливостей та оцінки потенціальних стратегій бізнесу, гнучке бюджетування.		
Тема 9. Оцінка і прийняття проектних рішень в умовах ризику і невизначеності. Необхідність дослідження проектних ризиків. Сутність невизначеності й ризику, їх відмінності та особливості аналізу. Співвідношення між мірою ризику і прибутком. Систематичний і несистематичний ризику. Оцінка міри несистематичного ризику. Інші класифікаційні ознаки проектних ризиків: за тривалістю дії (короткострокові, довгострокові); за мірою впливу на фінансовий стан фірми (допустимі, критичні, катастрофічні); за можливістю усунення (не диверсифіковані, диверсифіковані); за мірою впливу на зміну реальних активів фірми (динамічні, статичні). Види ризиків, що виникають на різних стадіях ЖЦ проекту, їх причини та наслідки. Головний наслідок ризику. Мета аналізу ризику. Види аналізу ризику: якісний та кількісний. Методи аналізу ризику: експертного аналізу, дерева рішень, аналізу чутливості, сценарного методу, імітаційного моделювання (методу Монте-Карло). Їх алгоритм, проблеми, переваги та сфера застосування. Розподіл ризику між учасниками проекту; Резервування коштів на покриття непередбачених витрат. Зниження ризиків у плані фінансування. Страхування ризику. Причини виникнення, ознаки та наслідки функціональних ризиків проектів.	Л - 2 ПЗ - 2 СР - 4	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань. 3. Розв'язання практичних задач.
Модуль 3. Аспекти проектного аналізу		
Тема 10. Маркетинговий аналіз. Актуальність проведення маркетингового аналізу проекту. Його мета, завдання та етапи. Аналіз попиту. Способи підвищення попиту на продукцію компанії та визначення відповідної стратегії розвитку. Мета маркетингового дослідження середовища. Етапи маркетингових досліджень: аналіз макросередовища проекту, аналіз кон'юнктури товарного ринку, аналіз бізнес-оточення проекту. Аспекти аналізу макросередовища проекту: економічні, технологічні, політико-правові, соціальні. Кон'юнктура товарного ринку: сутність та основні методичні принципи її вивчення та прогнозування. Аналіз якісних та кількісних характеристик ринку. Кількісні характеристики ринку: місткість, фаза життєвого циклу, темпи зростання, насиченість, стабільність попиту. Якісні	Л - 2 ПЗ - 1 СР - 4	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань.

характеристики ринку: структура потреб споживачів; мотиви і процес здійснення покупки, інтенсивність конкуренції на ньому. Аналіз бізнес-оточення проекту (споживачів, конкурентів, постачальників). Заходи розробки концепції маркетингу: оцінки взаємозв'язків між типами проектних продуктів та групами споживачів; розробка стратегії маркетингу проекту; маркетингова організація проекту; розробка системи (комплексу) маркетингу; підготовка плану маркетингу.		
Тема 11. Технічний аналіз Мета, завдання й етапи технічного аналізу. Проблема вибору оптимального місце розташування проекту. Основні критерії визначення раціонального розміщення підприємства. Поняття масштабу (розміру) проекту. Фактори, які враховуються при його визначенні: місткість ринку збуту продукції, екологічні бар'єри, здатність організації реалізовувати великі проекти, технологічні ризики, сума інвестицій та ін. Період нарощування виробництва. Основні фактори, що впливають на вибір технології. Способи отримання технології. Аналіз альтернативних технологій. Головні принципи визначення потреби в устаткуванні. Технологічна інфраструктура проекту.	Л - 1 ПЗ – 0,5 СР - 4	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань.
Тема 12. Інституційний аналіз Мета і завдання інституційного аналізу. Розділи інституційного аналізу. Аналіз політичного середовища проекту. Державне регулювання інвестиційної діяльності. Аналіз правового середовища. Аналіз соціально-економічних умов. Аналіз інституційних характеристик проекту. Аналіз можливостей менеджменту проекту. Діагностика трудових ресурсів. Методи оцінки персоналу: прогностичний, практичний, імітаційний. Діагностика організаційної структури. Показники ефективності управління: коефіцієнт гнучкості виробничої структури; коефіцієнт оперативності організаційної структури; коефіцієнт раціональності організаційної структури; коефіцієнт надійності, рівень мотивації персоналу.	Л – 1 ПЗ – 0,5 СР - 4	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань.
Тема 13. Екологічний аналіз Необхідність, мета та нормативна база проведення екологічного аналізу проекту. Зміст робіт з екологічного аналізу проекту на етапах його ЖЦ. Категорії проектів залежно від ступеня негативного впливу на навколишнє середовище. Деталізований аналіз проекту. Екологічні критерії вибору проекту. Етапи	Л – 1 ПЗ – 1 СР - 4	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань.

екологічного аналізу. Екологічний нагляд проекту. Типи впливу проекту на навколишнє середовище: за часом впливу на навколишнє середовище (постійний, тимчасовий вплив); за можливістю усунення (усувні, неусувні); за розміром території (локальні, широко розповсюджені); за походженням (первинні, вторинні); за способом впливу (безпосереднього, опосередкованого); за здатністю акумулюватися (накопичувані, не накопичувані). Методи вартісної оцінки наслідків проекту на стадії формування проекту: метод контрольних списків; метод Бателле; метод матриць; метод діаграми потоків; метод сумісного аналізу карт. Оцінка впливу функціонуючого виробництва на навколишнє середовище. Методи оцінки екологічних наслідків проектів: ринкової ціни виробництва товарів та послуг; безпосередніх витрат, пов'язаних з реалізацією проекту.		
Тема 14. Соціальний аналіз Мета соціального аналізу. Основні компоненти соціального аналізу. Проблеми соціального аналізу. Зміст робіт аналітиків-соціологів на кожній стадії життєвого циклу проекту. Дослідження соціального середовища. Характеристика населення як ключовий момент визначення соціального середовища проекту. Групи людей, що складають населення проекту. Їх сегментування за етнічно-демографічними характеристиками, соціально-культурним рівнем; соціально-організаційною структурою. Оцінка соціальної структури населення. Завоювання прихильності населення. Участь мешканців регіону у проекті. Залучення бенефіціарів. Система показників, яка відображає розвиток регіону проекту.	Л – 1 ПЗ – 1 СР – 4	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань.
Тема 15. Фінансовий аналіз Мета фінансового аналізу. Умови позитивної оцінки проекту. Етапи проведення фінансового аналізу проекту. Вплив результатів фінансового аналізу на проектне рішення учасників проекту. Основи методології фінансового аналізу. Інформація про майбутні грошові потоки. Прогнозування величини прибутку та грошового потоку. Фактори, що впливають на їх величину: метод нарахування амортизації та величина податкової економії; ліквідаційна вартість; потреба в оборотному капіталі та його облік; використання номінальних і постійних цін. Сутність і завдання фінансування проектів. Основні принципи фінансування. Джерела формування (власні, залучені, позикові). Головні	Л – 1 ПЗ – 1 СР – 4	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань.

критерії раціоналізації співвідношення внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування. Ціна капіталу. Середньозважена вартість капіталу. Принцип раціоналізації формування інвестиційних ресурсів проекту. Узгодження в часі припливу коштів та їх відтоку. Негативні ситуації, які можуть виникнути при неякісному плануванні.		
Тема 16. Економічний аналіз Мета та завдання економічного аналізу. Відмінність фінансового та економічного підходів до оцінки проекту. Визначення економічної цінності проекту. Оцінка економічної привабливості та ефективності проекту. Оцінка проекту з погляду відповідності його результатів стратегії розвитку та економічним цілям країни. Матриця позиціонування проектів за критеріями економічної привабливості й ефективності. Етапи оцінки економічної привабливості проекту. Оцінка економічної привабливості проекту. Мета виміру економічної ефективності проекту. Використання концепцій проектного аналізу при визначенні економічної ефективності проекту. Причини та наслідки викривлення ринкових цін. Трансфертні платежі. Методичні підходи до визначення економічної вартості проекту. Сутність тіньових цін. Підходи до їх визначення. Використання тіньових цін світового ринку. Взаємозв'язок між офіційним і тіньовим курсами валют. Застосування стандартного коефіцієнту перетворень для коригування офіційного валютного курсу. Використання паритетної ціни для визначення еквівалента світової ціни експортних та імпорتنих товарів. Паритетні ціни імпорту та експорту. Алгоритми їх розрахунку для проектів. Товари зовнішньоторговельного обороту. Оцінка впливу проекту на економіку країни. Методичні підходи для оцінки невідчутних результатів проекту. Проекти, зорієнтовані на зниження ринкових цін. Сутність та визначення споживчого надлишку. Сутність екстерна лій. Типи побічних ефектів та їх наслідки. Позитивні та негативні наслідки проектів.	Л - 3 ПЗ - 4 СР - 4	1. Опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань. 3. Розв'язання практичних задач.

*Л – лекція, СЗ – семінарське заняття, ПЗ – практичне заняття, СР – самостійна робота здобувача

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, перевірка виконання індивідуальних розрахункових завдань, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, участі в лекційних дискусіях, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Здобувач має можливість отримати додаткові заохочувальні бали за: виступ з доповіддю на секційному засіданні науково-практичної конференції, публікацію статей, тез за тематикою дисципліни, участь у предметній олімпіаді з економіки підприємства, участь у наукових гуртках, та за проходження сертифікатних програм, майстер-класів, семінарів, тренінгів.

Результати навчання, набуті шляхом неформальної, інформальної освіти зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральнотукаїнському національному технічному університеті.

Контроль на лекційних та практичних заняттях передбачає оцінювання: рівня знань, продемонстрованих: під час виступів з доповідями-презентаціями; за підсумками написання есе, виконання індивідуальних завдань, складання тестів; за результатами поточного опитування, розв'язання розрахункових практичних задач.

Критеріями оцінки є:

а) при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки;

б) при написанні есе:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- самостійність виконання завдання;
- дотриманням вимог щодо оформлення письмової роботи;

в) при виконанні розрахункових завдань:

- правильність і своєчасність їх виконання;
- розуміння здобувачем застосовуваних методичних підходів, їх мети і логіки при проведенні необхідних розрахунків та аналізу;
- широта використаних наукових джерел;
- активність роботи у команді;
- здатність надавати дієві рекомендації щодо вирішення проблем іншим здобувачам, дискутувати з ними;
- дотриманням вимог щодо оформлення розрахункової роботи.

Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння здобувачем базового програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни, вміння вирішувати практичні завдання тощо.

Підсумковий (модульний) контроль проводиться за білетами, які включають блоки теоретичних тестових питань і практичних завдань за темами курсу, що дає можливість викладачу об'єктивно оцінити знання здобувача у повному обсязі.

Остаточна оцінка за курс зараховується відповідно до табл. 1:

Таблиця 1 – Схема нарахування балів здобувачу за виконання окремих видів робіт

Види робіт	Максимальна кількість балів за один вид робіт	Орієнтовна кількість робіт, необхідних для одержання здобувачем максимальної кількості балів протягом семестру	Максимальна кількість балів, яку можливо отримати протягом семестру за видом роботи	В тому числі розподіл максимальної кількості балів за модульними контролями	
				I	II
Розв'язання практичних задач	1	10	10	5	5
Виконання індивідуального завдання з доповіддю-презентацією	5	1	5	5	-
Поточне опитування	1,5	10	15	7,5	7,5
Тестове опитування	10	3	30	10	20
Всього			60	27,5	32,5
Екзамен			40		
Всього			100		

Максимальний бал за участь в поточному опитуванні (максимальний бал – 1,5), виконання індивідуального завдання з доповіддю-презентацією (максимальний бал – 5) на практичних заняттях здобувач отримує за:

- повний, розгорнутий, вичерпний виклад змісту поставленого питання або проблеми;
 - повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
 - виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
 - здатність здійснювати порівняльний аналіз різних концепцій і підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення;
 - демонстрацію здатності висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
 - використання актуальних фактичних та статистичних даних, що підтверджують тези відповіді на питання;
 - знання необхідних положень законів і нормативних матеріалів України з обов'язковим посиланням на них під час розкриття питань, які того потребують;
 - засвоєння питань програми курсу відповідно до основної та додаткової літератури.
- Оцінка знижується на 0,5 бал, якщо не виконано дві вимоги до відповіді на вищий бал.

За неготовність до заняття здобувач отримує 0 балів.

При виконанні тестування здобувач виконує тест з тем відповідного модулю, який складається з 20 тестових питань, кожне з яких оцінюються в 0,5 бали кожне.

При розв'язуванні практичних задач здобувач може отримати:

1,5 бали – якщо практичне завдання розв'язано самостійно і вірно;

1 бал – якщо в практичному завданні допущено незначні помилки;

0,5 балів – якщо завдання розв’язано вірно не менше, ніж на 50% від загального обсягу;

0 балів – якщо завдання розв’язано вірно менше половини обсягу завдання або якщо завдання не виконано чи виконано невірно.

Впродовж семестру здобувач може отримати максимум 100 балів, в тому числі за перший модульний контроль – 27,5 балів, за другий рубіжний контроль – 32,5 бали.

Кількість балів, одержаних здобувачем вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

Для переводу підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, вираженої у балах, у семестрову оцінку за національною шкалою та в залікову оцінку за шкалою ЄКТС використовується шкала (табл. 2).

Таблиця 2 – Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	82-89
C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	64-73
E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати перед тим, як скласти повторно	2 (незадовільно)	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота		1-34

Рівень знань здобувачів вищої освіти за національною шкалою відповідає таким критеріям:

– «відмінно» – здобувач вищої освіти досконало засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповіді, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– «добре» – здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, аргументовано викладає його, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

– «задовільно» – здобувач вищої освіти, в основному, володіє теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов’язувати їх із майбутньою діяльністю;

– «незадовільно» – здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах

та рекомендованій літературі, наукове мислення відсутнє, практичні навички не сформовані.

6. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Верба В.А., Гребешкова О.М., Востряков О.В. Проектний аналіз: Навч.-метод. посіб. для самост. вивчення дисципліни / Київський національний економічний ун-т. К.: КНЕУ, 2002. 298с.
2. Верба В.А., Загородніх О.А. Проектний аналіз: Підручник. К.: КНЕУ, 2000. 322 с.
3. Інвестиційний аналіз бізнес-проектів: навч. посіб. / Трусова Н. В. та ін.; Тавр, держ. агротехнол. ун-т ім. Дмитра Моторного. Мелітополь: Вид. будинок Мелітоп. міськ. друк., 2019. 328 с.
4. Ковшун Н. Е., Левун О. І. Аналіз та реалізація проектів: навч. Посіб. Рівне: НУВГП, 2022. 350 с.
5. Кожушко Л.Ф., Кропивко С.М. Управління проектами: Навч. пос. Київ: Кондор, 2023. 388 с.
6. Левковець О.М. Бізнес-проектний аналіз: навчальнометодичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнесекономіка». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 161 с.
7. Митяй В.О. Проектний аналіз: навч. посіб. Київ: Знання, 2020. 311 с.
8. Мойсеєнко І., Ревак І., Миськів Г., Чаплек Н. Інвестиційний аналіз: навч. посіб. Львів: ЛЬВДУВС, 2019. 276 с.
9. Мостенська Т.Л., Мостенська Т.Г., Ралко О.С. Управління проектами: Навч. пос. Київ: Кондор, 2024. 592 с.
10. Проектний аналіз: навч. посіб. / Н. Й. Басюркіна та ін.; за ред. В. А. Карпова. Київ: Кондор, 2019. 324 с.
11. Проектний аналіз: навч. посібник / за ред. В.А. Карпова. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2019. 324 с.
12. Управління інноваційними проектами і програмами: навч. посіб. / В.О. Гордієнко; Ун-т мит. справи та фінансів. Дніпро: Ун-т мит. справи та фінансів, 2019. 115 с.
13. Швець Л.П. Проектний аналіз: навчальний посібник. Львів: Новий світ-2000. 2019. 648 с.

Додаткові:

1. Aranchiy V., Zoria O., Yasnolob I., Zorya S., Gorb O., Mykolenko F., Dyvnych O., Chumak V., brazhnyk I. Environmentally and Socially Oriented Investments on Sustainable Development of Rural Areas. Journal of Environmental Management and Tourism. 2021. Vol. 12(2). P. 321-330.
2. Єгорченков О. В., Єгорченкова Н. Ю., Катаєва Є. Ю. Азбука управління проектами. Планування: навч. посіб. Київ: КНУ ім.Т.Шевченка, 2017. 117 с.
3. Дука А.П. Аналіз інвестиційних проектів: навч. посіб. / А. П. Дука. К.: Акад. праці і соціальних відносин ФПУ, 2013. 239 с.
4. Митяй О.В. Проектний аналіз: навч. посіб./ О.В. Митяй. К. : Знання, 2011. 311 с.
5. Чевганова В.Я. Проектний аналіз: навч. посіб. / В.Я. Чевганова, В.В. Биба, А.С. Скрильник. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 258 с.
6. Цигилик І.І. Аналіз і розробка інвестиційних проектів: навчальний посібник / І.І. Цигилик, С.О. Кропельницька. Київ: Центр навчальної літератури, 2013. 160 с.

Законодавчі та нормативні документи:

1. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 № 2210-III // Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>.
2. Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо державних інвестиційних проектів» від 07.04.2015 № 288-VIII // Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/288-19#Text>.
3. Закон України «Про індустріальні парки» від 21.06.2012 № 5018-VI (Редакція від 20.12.2015) // Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17#Text>.
4. Закон України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» від 09.01.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text>.
5. Кодекс законів про працю України. Кодекс від 10.12.1971 №322-VIII (чинна редакція). URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KD0001>.
6. Податковий кодекс України: Кодекс від 02.12.2010 №2755-VI (чинна редакція). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
7. Про підприємництво. Закон від 07.02.1991 №698-XII (Поточна редакція). URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T069800>.
8. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 №435-IV (чинна редакція). URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T030435>.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.rada.kiev.ua> . – веб-сторінка Верховної Ради України.
2. <http://www.gov.ua> . – веб-сторінка Кабінету Міністрів України.
3. <http://www.me.gov.ua/kaznach./plsq1/kaza.a.10> – веб-сторінка Головного управління державного казначейства України.
4. <http://www.ukrstat.gov.ua> – веб-сторінка Державного комітету статистики України.
5. <http://www.nbuv.gov.ua/> – сайт бібліотеки ім. В.І. Вернадського.
6. <http://www.rada.gov.ua/> – сайт Верховної Ради України.
7. Стартапи – <https://startup.ua/ua/startups/> .
8. Бизнес-журнал «Компанйон» – <https://kompanion.online/> .
9. Журнал НВ – <https://nv.ua/> .
10. Глобал Форум щодо Управління проектами. URL: <http://www.pmforum.org> .
11. Книги, присвячені управлінню проектами та інструментам управління проектами. URL: <http://www.projectmanagement.com/books> .
12. Офіційний сайт Міжнародної Асоціації управління проектами IPMA (Швейцарія). URL: <http://www.ipma.ch> .